

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Felső tagozat, 7-8. osztály
Pénzügyi tervezés, megtakarítás

Kedves Pedagógus!

Ön a PÉNZ7 programsorozat pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja kezében.

2022-ben Magyarországon már nyolcadik alkalommal vehetnek részt az iskolák a PÉNZ7 kezdeményezésben, amely hatodik éve a tanév rendjébe illeszkedő pénzügyi és vállalkozói témahét. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, megbízható forrásból származó, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a 2022. március 7-11. között országszerte megrendezésre kerülő rendhagyó tanórák is.

Kötetünk a jelen tanév **PÉNZÜGYI TERVEZÉS – MEGTAKARÍTÁS** című tananyagát tartalmazza, mely részben új tananyag, részben a 2016-os pénzügyi tervezés, megtakarítások témájú órák aktualizált változata. A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, valamint az óravázlatok, segédletek és megoldások a későbbiekben – akár a PÉNZ7 programsorozattól függetlenül, tetszőleges időben és tantárgyi keretek között is – gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak.

Az óratervek megvalósításához a PÉNZ7-re pénzügyi önkéntesek segítségét is kérhetik az iskolák, ezért a segédletekben erre utaló megjegyzéseket is találnak. Az órák megtarthatók az önkéntesek közreműködése nélkül is, de az iskolával kapcsolatot tartó önkéntes szakemberek a későbbiekben is segíthetik a témák feldolgozását.

A téma további élményszerű feldolgozását segíti a Pénzügyminisztérium pénzügyi tervező alkalmazása is, a ZsetON-(be)osztó kalkulátor (<https://zsetonbeosztokosanapenzzel.hu/>), amely a diákokat támogatja a pénz beosztásában.

Az útmutató felépítése a következő: az óravázlatot követi a részletes tanári útmutató (óraleírás), majd a tanórához tartozó feladateleírások, feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldása. Az útmutató mellett e-learning tananyag, webinárium és próbaóráról készült filmfelvétel is segíti a felkészülést, amelyek a www.penz7.hu oldalról érhetők el.

Mivel a PÉNZ7 programsorozathoz csatlakozó iskolák diákjainak felkészültsége, családi és anyagi háttere nagymértékben eltérhet, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák.

A program szervezői és együttműködő partnerei nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem élményeket is szerezzenek, s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését! A pénzügyi kalandtúrában pedig további programok és érdekességek várják a PÉNZ7 résztvevőket a www.penz7.hu oldalon is. Jó felfedezést!

Jó felfedezést!

TARTALOMJEGYZÉK

ZSEBEDBEN A JÖVŐD II.

Óraterv	6
Tanári útmutató	8
Kellékek, feladatlapok.....	14
Megoldások	19

PÉNZÜGYI TERVEZÉS - JÁTSSZUNK BANKOT!

Óraterv	22
Tanári útmutató	24
Kellékek, feladatlapok.....	29
Megoldások	31

PÉNZÜGYI TERVEZÉS, MEGTAKARÍTÁS

2022

2 tanóra

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet, Nádasi-Malinka Krisztina
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika, életvitel és gyakorlat / Osztályfőnöki
Osztály	7-8. évfolyam

Az óra témája	A takarékoság, rövid távú megtakarítások
Az óra célja és feladatrendszere	• A takarékoság fontosságának felismerése. • A takarékoskodás különböző módjai. • Pénzügyi fogalmak tisztázása, pontosítása, alkalmazása. • Szókincsbővítés. • A pénzügyi tudatosság ébresztése és fejlesztése. • A takarékoság beépítése a mindennapokba. • A takarékoság jövőbeni haszna. • A pénzügyek iránti felelősség tudatosítása. • A bankok szerepének és jelentőségének bemutatása a takarékoskodás folyamatában.
Az óra didaktikai feladatai	A meglévő ismeretek aktivizálása, új ismeretek közlése, attitűdformálás: nyitott, pozitív hozzáállás a pénzügyekhez és a bankokhoz, pénzügyi helyzet stabilitása, a takarékoság gyakorlati életbe való beépítése, költségvetési táblázat megismerése.

Tantárgyi kapcsolatok	Természetismeret, Matematika, Etika, Osztályfőnöki
Dátum	2022. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Álmok-vágyak-célok					
15'	Tanári kérdésfelvetések: Milyen célokat tűzhet ki magának egy család? Gyűjtsünk össze pár lehetséges célt! Milyen céljai lehetnek egy gyereknek? Mondjunk példákat! Mikor elérhető egy cél, és mikor nem? A Szalai család céljai. Lehet-e a céloknak sorrendje? Van-e minden célnak realitása?	Csoportmunka, egyéni beszámoló.	Csoportos megbeszélés, vélemény megfogalmazása, beszámolás, beszélgetés.	Szalai család és céljainak leírása minden asztalon, papír, íróeszköz.	A terem berendezése: 4-5 fős asztalok csoportmunkához.
2. feladat: Hova állsz?					
10'	Játék: Megosztottság esetén vitaindító indoklást kér a tanár mindkét részről.	Egyéni munka.	A kérdések eldöntését a pozíció változtatásával jelzik a gyerekek.	Kérdések listája. (A tanári útmutatóban található.)	Tanári tevékenység: Kérdésfeltevés, a vita lebonyolítása.
3. feladat: Nyári tábor					
12'	Összekeveredett történet sorrendbe rakása. (Hogyan és mennyi pénz gyűlt össze az evezős táborra?) A pénz kiegészítésének lehetőségei.	Csoportmunka.	Csoportos megbeszélés, beszámoló, beszélgetés a lehetőségekről.	Minden asztalon a szétvágtott történet.	Tanári tevékenység: A teljes történet ismertetése.
4. feladat: (alternatív feladat) Álomkerékpár					
10'	Számítás: Spórolás és banki befektetés.	Csoportmunka.	Megbeszélés, döntéshozatal, beszámoló.	Papír, toll, Álomkerék-pár szövege, számológép	Tanári tevékenység: A feladat értelmezése.
5. feladat: Írj szlogent!					
8'	Takarékoskodni jó!	Csoportmunka.	Csoportos megbeszélés, beszámoló.	Tábla: rajta a mondat kezdete; papír, toll.	Tanári tevékenység: Szlogen magyarázata.

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem berendezése legyen alkalmas csoportmunkára. 4-5 fős asztalok szükségesek, a székek legyenek úgy elhelyezve, hogy a gyerekek kényelmesen tudjanak dolgozni, de lássák a tanárt és a táblát vagy a kivetítőt is. Asztalokon íróeszközök, papírok, számológép.

A csoportok beosztása a tanár belátása szerint előzetesen történjen meg.

Óra legyen jól látható helyen.

Számítógép, projektor szükséges.

A tanári asztalon a többi kellék:

- Szalai család és céljainak leírása (képregény) minden asztalon (csoportonként egy),
- Hova állsz? játék állításai (egy a tanár vagy önkéntes részére),
- nyári tábor történet vagy kép (csoportonként egy),
- Az Álomkerékpár című (alternatív) feladat leírása (csoportonként egy).

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a takarékoság és pénzügyi tervezés témában órákat.

Mondjuk el, hogy az óra témája az első feladatban fog kiderülni, a gyerekek segítségével!

Ráhangelődést segítő, felvezető videóüzenet megtekintésével is kezdhethetjük az órát:

<https://www.penziranytu.hu/2022penz7>

1. FELADAT: ÁLMOK-VÁGYAK-CÉLOK - Tervezett időkeret: 15 perc

Indítsuk el és nézzük meg közösen a filmet: <https://youtu.be/84D3S7YYtxo>

Bizonyára sokféle gondolatot ébresztett a film. A tanár vagy a pénzügyi önkéntes mondja el, hogy mai tanórán a pénzügyi tervezéssel fogunk megismerkedni!

Tanári kérdések:

- Milyen célokat tűzhet ki magának egy gyerek? Mondjunk példákat!
- Hogyan juthatsz hozzá?
- Milyen céljai lehetnek egy családnak?
- Mikor elérhetőek a célok és mikor nem?

A bevezetésben mindenképpen hangozzon el a takarékoskodás! Ez lehet hosszú távú és rövid távú. A pedagógus vezesse arra a beszélgetést, hogy kiderüljön, milyen módokon érhető el az áhított cél, akár gyereknél, akár családnál!

Ezután minden csoport kapja meg a Szalai családról szóló képregényt, és megbeszélése után válaszoljanak a kérdésekre!

Tanári (pénzügyi önkéntesi) kérdések:

- Mi történik, ha nem reálisak a vágyaid, mégis megpróbálsz megvalósítani őket?
- Mi történik, ha a család nem jól méri fel a lehetőségeit?
- Milyen akadályok merülhetnek fel takarékoskodás közben? (Váratlan kiadások.)

IKT tipp a feladathoz:

A diákok a célokat csoportba rendezhetik online, aszerint, hogy hosszú, vagy rövid távú célok.

Tanári bejelentkezés, csoportba rendező feladat létrehozása:

<https://learningapps.org/login.php>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

vagy

<https://wordwall.net/hu/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

2. FELADAT: HOVA ÁLLSZ? - Tervezett időkeret: 10 perc

Kettéosztjuk a termet, és közöljük, hogy a baloldal az EGYETÉRTEK oldal, a jobb pedig a NEM ÉRTEK EGYET oldal! Kérjük meg a tanulókat, hogy az elhangzott állításokat mérlegelve álljanak arra az oldalra, amit képviselnek! Mindenképpen állást kell foglalniuk!

Az állítások:

- Minél idősebb az ember, annál több dolgot meg tud venni.
- A bankok azért vannak, hogy kölcsönt tudjak felvenni vásárlásra.
- Nem érdemes takarékoskodni, hiszen napról napra változnak az árak.
- Ha elfogy a pénzem, akkor nem fizetem be a törlesztőrészletet, úgysem tudnak mit csinálni a bankok.
- Érdemesebb gyűjtögetni, mint hitelt felvenni, mert az kockázatos.

Ha valamelyik kérdésnél nagy a megosztottság, kérjünk egyéni indoklást mindkét táborból! Ha vita lesz belőle, hagyjuk kibontakozni! Hagyjuk, hogy aki szeretné, mondja el a véleményét!

TIPP1: Alternatíva javaslat

Minden csapat vegyen maga elé egy EGYETÉRTEK és NEM ÉRTEK EGYET táblát. Kérjük meg a tanulókat, hogy az elhangzott állításokat beszéljék meg csoporton belül, majd az egyik tábla felmutatásával mutassák meg, mit képviselnek! Mindenképpen állást kell foglalniuk!

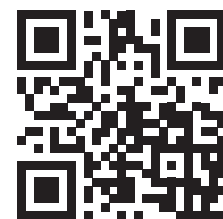
TIPP2: IKT tipp a feladathoz

A diákok a kérdésekre a *mentimeter* oldalon indított véleményszavazásban válaszolhatnak.

Tanári bejelentkezés, szavazás létrehozása:
<https://www.mentimeter.com/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott kód segítségével
a következő oldalon:
<https://www.menti.com/>

3. FELADAT: NYÁRI TÁBOR - Tervezett időkeret: 12 perc

A játékban minden csoport kap egy összekeveredett történetet. Feladat: rakják össze a történetet! Állapítsák meg, mennyi pénz hiányzik még fejenként, hogy megvalósuljon a terv. Milyen ötletük van a hiányzó pénz megszerzésére?

- Ha összerakták, közösen egyeztessük!
- Beszéljük meg a kérdésre adott válaszlehetőségeket!
- Értékeljük, melyik lehet jó megoldás, melyik nem!

TIPP1: Alternatíva javaslat

A szöveges történet helyett használhatjuk a mellékletben található képet is, amelyet például előzetesen el is rejthetünk a teremben. A tanár elmondja, hogy a teremben elrejtett egy képet. Jelöljenek ki egy-egy embert a csoportok, akinek meg kell keresnie a teremben az elrejtett papírlapot! (Ahány csoport van, annyi papírlapot rejtünk el a teremben!)

Mondjuk el nekik, hogy egy pénzügyi terv információit találták meg! Feladat: a csapatok állítsák össze a képen látható információkból a történetet, majd állapítsák meg, mennyi pénz hiányzik még fejenként, hogy megvalósuljon a terv! Milyen ötletük van a hiányzó pénz megszerzésére?

- Ha összerakták, közösen egyeztessük, milyen információkat olvasnak le a képről!
- Beszéljük meg a kérdésre adott válaszlehetőségeket!

TIPP2: IKT tipp a feladathoz

A diákok a képeket megtekinthetik a *canva* felületén, melynek linkjét QR-kódként kellene a teremben megkeresniük.

Tanári bejelentkezés, megtekintendő kép feltöltése:

https://www.canva.com/hu_hu/

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével

Pénzügyi önkéntes részvétele esetén segíthet a csoportoknak a megoldásban és segítheti a megoldások közös megbeszélését.

4. FELADAT: ÁLOMKERÉKPÁR - Tervezett időkeret: 10 perc

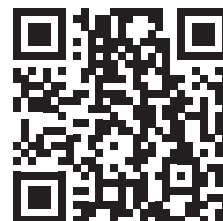
(Alternatív feladat, idő hiányában kihagyható.)

A szöveget minden csoport megkapja. A végén valamennyi csoport beszámol, mennyi idő kell a kerékpár megvételére szánt pénz összegyűjtéséhez. Önkéntes részvétele estén segítheti a csoportokat a megoldásban.

IKT tipp a feladathoz:

Érdemes felhívni a diákok figyelmét az interneten fellelhető, pénzügyi tervezést segítő alkalmazásokra is, mint például a *ZsetON-(be)osztó kalkulátor*, mely a diákoknak segíthet a pénzügyi tervezésben és a pénz beosztásában.

Mondjuk el a diákoknak, hogy a bevételek, a kiadások, a pénzügyi egyenleg és a pénzügyi célok meghatározásának segítségével könnyebbé válik a takarékoskodás, de akár annak feltérképezése is, hol tudjuk egyszerűen megfogni a pénzt!

<https://zsetonbeosztó.okosanapenzzel.hu/>

5. FELADAT: ÍRJ SZLOGENT! - Tervezett időkeret: 5 perc

A feladat, hogy a csoportok írjanak egy rövid jelmondatot, verset, szlogent a takarékoskosságról. Mondjuk el, hogy bármilyen műfaj megengedett, segítségül felkerülhet a táblára pl.: Takarékoskodni jó, mert...

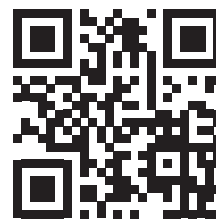
(Természetesen nem fontos ezzel a két szóval kezdeni.) Minden csoport elmondja a magáét. Közös döntés el, melyik a legjobb, és ez lesz a mai óra jelmondata!

Az elkészült munkákat adják a pénzügyi önkéntesnek vagy a tanárnak, aki ezek segítségével foglalja össze a lényegét!

TIPP1: Alternatív feladat

Amennyiben az idő engedi, készítsenek 10-15 másodperces kisvideót a *flipgrid* alkalmazással, a mai tanóra jelmondatával. Mondjuk el, hogy a műfaj szabadon választható. Majd vetítsük le az osztályban az elkészült kisfilmeket, és szavazás útján döntsék el, melyik a legjobb, és ez lesz a mai óra jelmondata.

Videó létrehozása:
<https://flipgrid.com>

TIPP2: IKT tipp a feladathoz:

A diákok a szlogeneket egy online faliújságra is kiírhatják a *jamboard* alkalmazás segítségével.

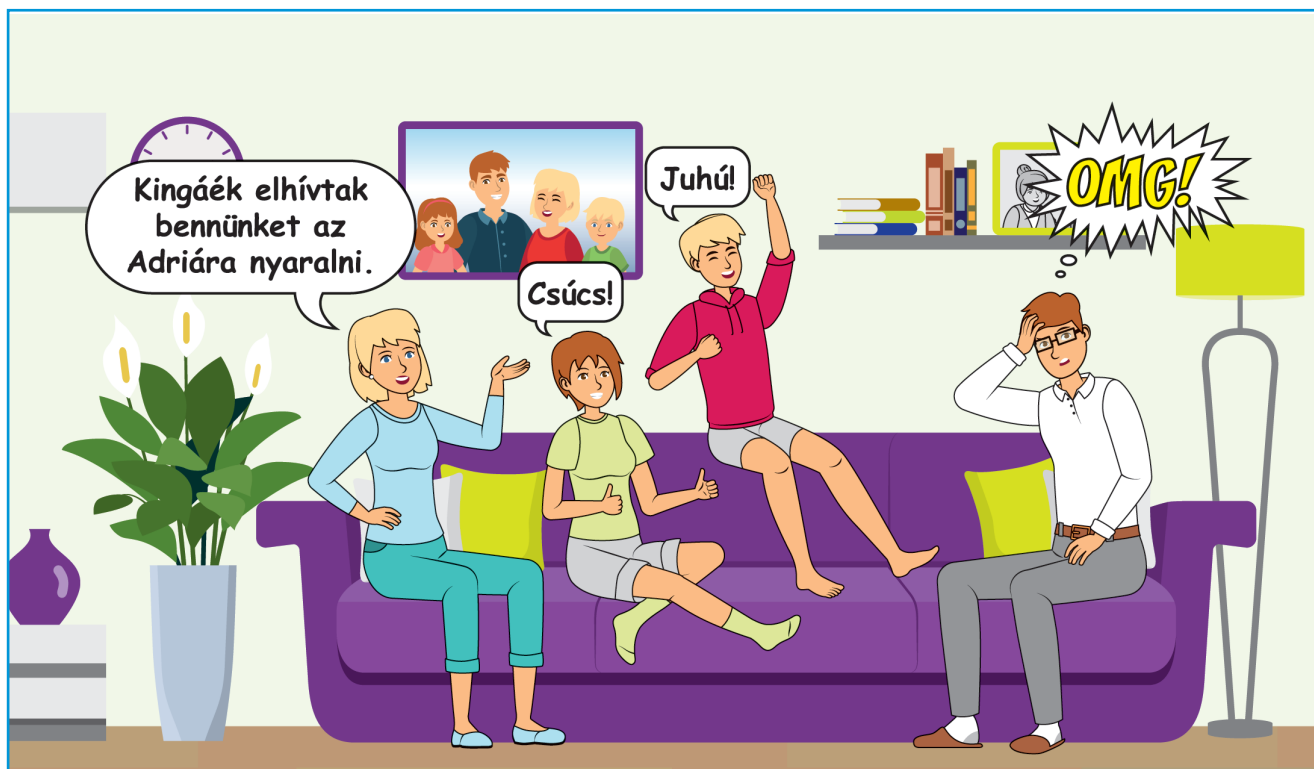
Tanári bejelentkezés, faliújság létrehozása:
<https://jamboard.google.com/>
Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

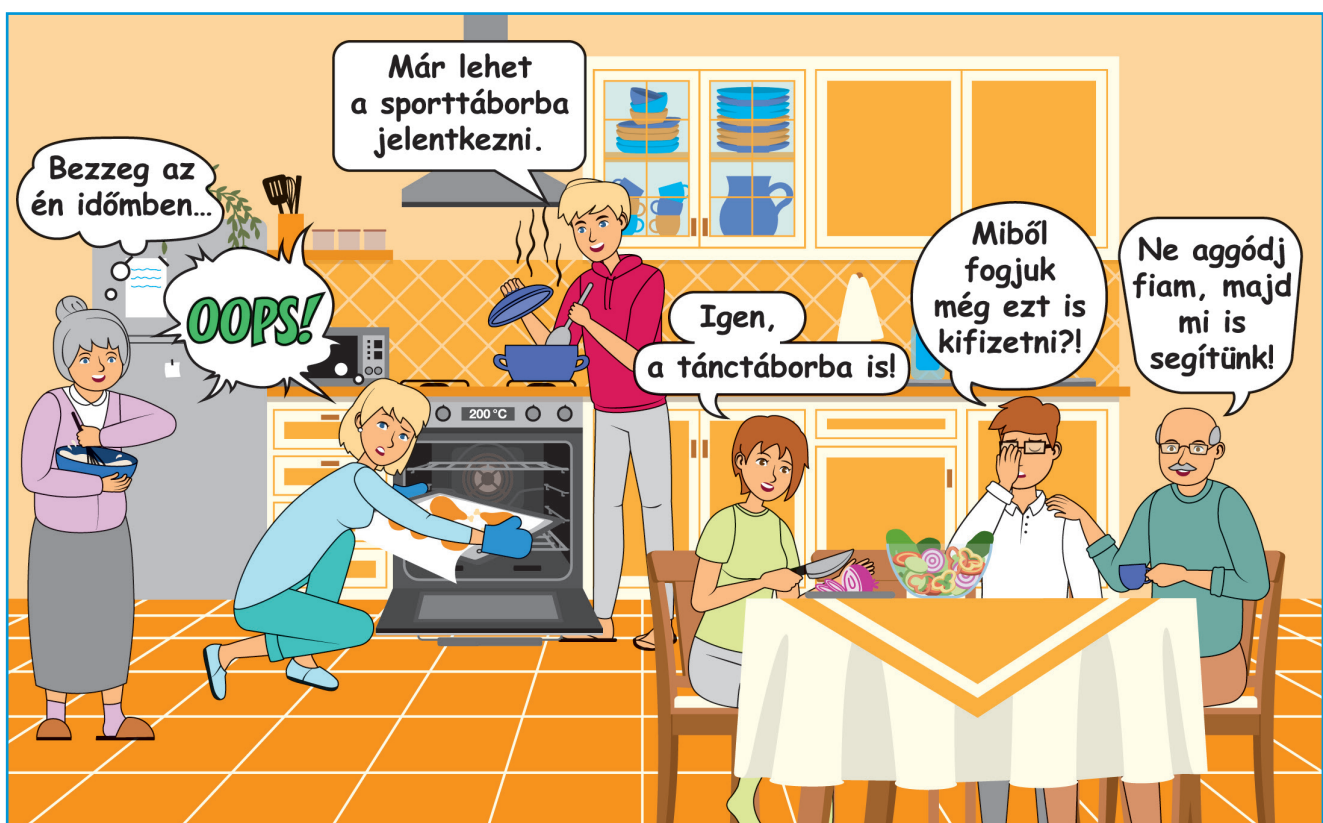

A pénzügyi önkéntes és/vagy a tanár pár szóval dicsérje és köszönje meg az osztály aktivitását! A tanár köszönje meg az önkéntes munkáját (ha részt vett az órán), és köszönjön el a gyerekek nevében is!

1. FELADAT: A SZALAI CSALÁD TÖRTÉNETE

A Szalai család átlagos anyagi helyzetű família. Mindkét szülő dolgozik, jövedelmük megfelelő, nem túl magas, de nem is kevés. Két felső tagozatos gyermekük van, és egy lakótelepi lakásban laknak. Havonta minimális összeget tudnak félrerakni.

Állítsátok sorrendbe a célokat megvalósíthatóság szempontjából!

Melyik hosszú távú, melyik rövid távú cél?

3. FELADAT: NYÁRI TÁBOR

RAKJÁTOK SORRENDBE AZ ALÁBBI TÖRTÉNETET!

- Papír és fémdoboz, valamint pet palack gyűjtésbe fogtatok, és 4 hónap alatt fejenként 6 000 Ft ütötte a markotokat.

- Az iskola alapítványához fordultatok támogatásért, amely fejenként 10 000 Ft-ot meg is szavaz nektek.

- Az iskolátok nyári evezős táborát szervez a Tisza-tóhoz. Ez tanulónként 38 000 Ft-ba kerül.

- Márk apukája sikeres vállalkozó, ő 5 000 Ft/fő-vel járul hozzá, ha a csónakon a cége logója szerepel.

- Elhatároztátok, hogy hozzájárultok a költségekhez, hogy a szülőknek csak 5 000 Ft-ot kelljen fizetni.

- A helyi önkormányzat a sporttevékenységeket kiemelten kezeli, ezért összesen 180 000 Ft-ot biztosított a 30 táborozónak.

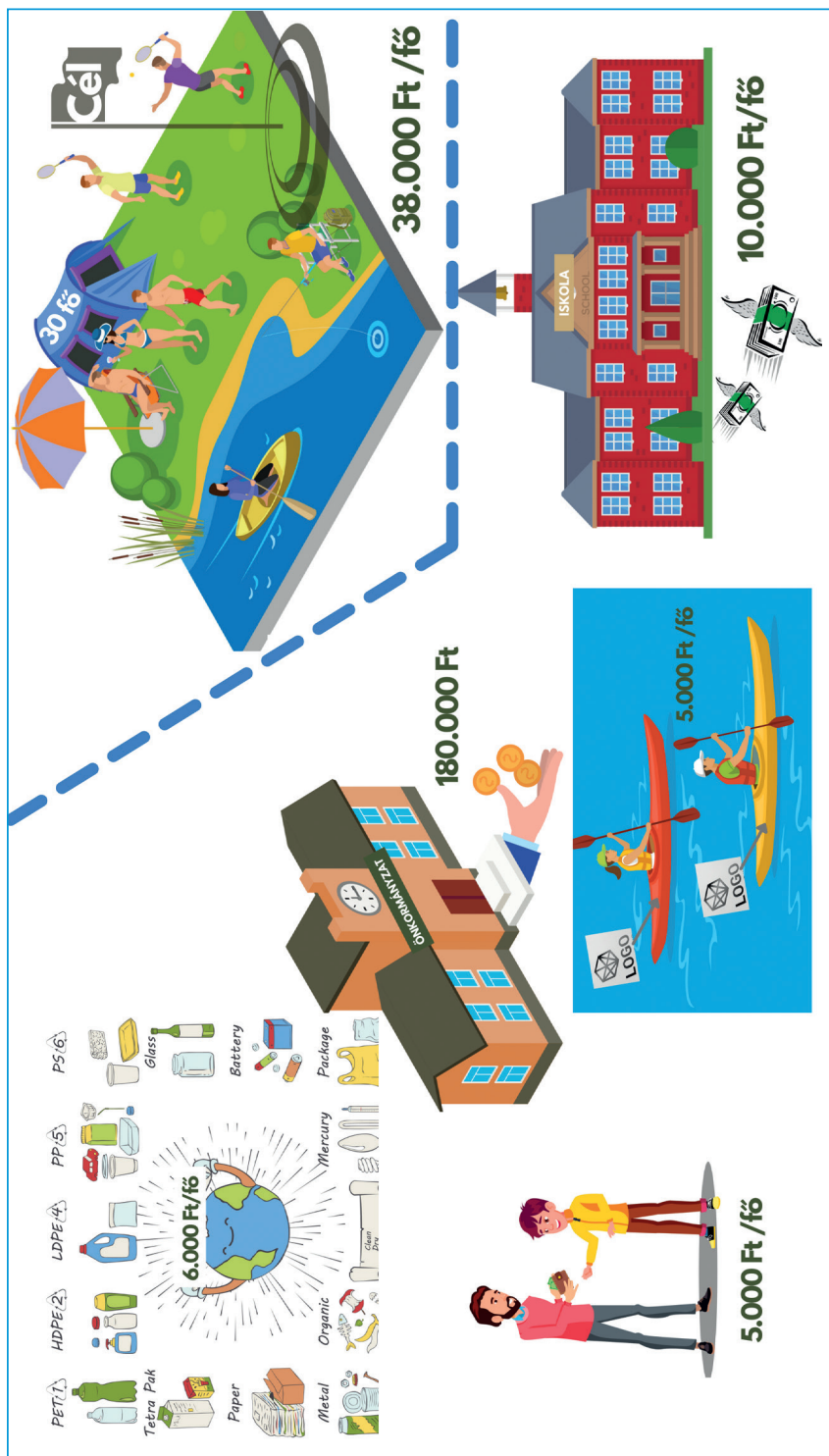

**Állapítsátok meg, mennyi pénz hiányzik még fejenként, hogy megvalósuljon a terv!
Milyen ötletek van a hiányzó pénz megszerzésére?"**

3. FELADAT: NYÁRI TÁBOR

Alternatív feladat

Találjátok ki a képen látható információkból a történetet, majd állapítsátok meg, mennyi pénz hiányzik még fejenként, hogy megvalósuljon a terv! Milyen ötletek van a hiányzó pénz megszerzésére?

4. FELADAT: ÁLOMKERÉKPÁR

Karácsonyra a két nagytól összesen **30 000 Ft-ot** kaptál. Szeptember óta megspóroltál a zsebpénzedből **3 500 Ft-ot**. Az apukád munkahelyén besegítettél, ezért **10 000 Ft-ot** kaptál. Interneten a szüleid engedélyével eladtad az Xbox One géped **43 000 Ft-ért**.

Kerékpárt szeretnél venni. Utánanéztél már, lehet kapni **92 990 Ft-ért**. A pénzedet bankban szeretnéd elhelyezni, és a bankok közül az egyik **3 havonta 2 % kamatot**, a másik bank **6 hónapos befektetéskor 3 %-ot ígér**.

Melyiket választanád?

Mennyi idő alatt gyűlne össze a pénz a biciklire?

1. FELADAT: SZALAI CSALÁD

Hosszú távú célok:

- Szeretnének kertes házba költözni.
- Szalai úr szeretné kicserélni a 15 éves autóját egy új, hibrid autóra, mert mindig ez volt az álma.

Rövid távú célok:

- Szeretnének az Adriai tenger mellett eltölteni 1 hetet a nyáron.
- Szalainé egy mosogatógépet szeretne a konyhába.
- A gyerekek szeretnének sport-, illetve tánc táborba menni.

3. FELADAT: NYÁRI TÁBOR

A történet:

1. Az iskolátok nyári evezős tábort szervez a Tisza-tóhoz. Ez tanulónként **38 000 Ft**-ba kerül.
2. Elhatároztátok, hogy a költségekhez hozzájárultok, hogy a szülőknek csak **5 000 Ft**-ot kelljen fizetni.

3-6. tetszőleges a sorrend:

- Papír- és fémdoboz, valamint PET-palack gyűjtésbe fogtatok, és 4 hónap alatt fejenként **6 000 Ft** ütötte a markotokat.
- Az iskola alapítványához fordultatok támogatásért, amely fejenként **10 000 Ft**-ot meg is szavaz nektek.
- A helyi önkormányzat a sporttevékenységeket kiemelten kezeli, ezért összesen **180 000 Ft**-ot biztosított a 30 táborozónak.
- Márk apukája sikeres vállalkozó, ő **5 000 Ft/fő**-vel járul hozzá, ha a csónakon a cége logója szerepel.

Összesen, a szülők befizetésével együtt 32 000 Ft az összegyűjtött összeg. Így **6 000 Ft** a fejenként hiányzó összeg.

Lehetséges munkák pl.: **gyümölcsszüret, papírgyűjtés, fűnyírás, takarítás stb.**

4. FELADAT: ÁLOMKERÉKPÁR

$30\,000 + 3\,500 + 10\,000 + 43\,000 = 86\,500$ Ft-unk van jelenleg.

3 HAVI LEKÖTÉS ESETÉN 2 % KAMAT

3 hónap $86\,500 \times 1,02 = 88\,230$

6 hónap $89\,960 \times 1,02 = 89\,994,6$ – mindegyik eredmény 1,02-dal szorozva

9 hónap 91 794,5

12 hónap 93 630,38 Ft

6 HAVI LEKÖTÉSÉNél 3 % KAMAT

6 hónap $86\,500 \times 1,07 = 89\,095$

12 hónap 89 095

18 hónap 91 767,85

24 hónap 94 520,89 Ft

Tehát az első esetben éri el előbb (1 év alatt) a kívánt összeget, azt érdemes választani.

Pénzügyi tervezés, megtakarítás - ÓRATERV

2. ÓRA - Játsszunk bankot!

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika, életvitel és gyakorlat / Osztályfőnöki
Osztály	7-8. évfolyam

Az óra témája	Pénzügyi tervezés (Játsszunk bankot!)
Az óra célja és feladatrendszere	• A takarékosság és a tervezés fontosságának felismerése. • A takarékoskodás különböző módjai. • Pénzügyi fogalmak tisztázása, pontosítása, alkalmazása. • Szókincsbővítés. • A pénzügyi tudatosság ébresztése és fejlesztése. • A takarékosság és a tervezés beépítése a mindennapokba. • A takarékosság és tervezés jövőbeni hasznának tudatosítása. • A pénzügyek iránti felelősség tudatosítása. • A bankok szerepe és jelentősége a takarékoskodás folyamatában.
Az óra didaktikai feladatai	A meglévő ismeretek aktivizálása, új ismeretek közlése, attitűdformálás: nyitott, pozitív hozzáállás a pénzügyekhez és a bankokhoz. Pénzügyi helyzet stabilítása. A takarékosság gyakorlati életbe való beépítése, költségvetés- táblázat megismerése.

Tantárgyi kapcsolatok	Természetismeret, Technika és életvitel, Matematika, Etika, Osztályfőnöki
Dátum	2022. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Mit lehet csinálni egy bankban?					
8-10'	Csoportalakítást követően a gyerekeknek minél több olyan tevékenységet kell összegyűjteniük és felírniuk az asztalon található lapra, amit egy bankban csinálni lehet.	Csoportmunka.	Banki tevékenységek összegyűjtése (vagy kiválasztása egy táblázatból) és ezek ismertetése, csoportba sorolása.	Minden asztalon papír (és ha szükséges, a banki tevékenységek kiválasztására alkalmas táblázat).	Tanári tevékenység: A táblázat (csoportosítás) felírása a táblára.
2. feladat: Mi célból takarékoskodunk és honnan lesz a (bankba tehető) megtakarítás?					
8-10'	A csoportok egyik felének feladata, hogy gondolják végig, miért van szüksége a családoknak megtakarításokra. A többi csoportnak össze kell gyűjtenie, hogy hogyan keletkezhet megtakarítása egy családnak. Utána a megoldások párosítása.	Csoportmunka.	Megtakarítási célok, illetve lehetőségek gyűjtése, utána frontálisan ezek párosítása egymással.	Tábla, kréta vagy filc, papír.	Tanári tevékenység: Legalább egy párosítás felírása a táblára.
3. feladat: Játsszunk bankot! – kamatszámítás					
15'	Minden csoport családdá alakul és megoldja a kapott szituációt. (Választás két banki betétlekötési lehetőség közül.)	Csoportmunka.	Kamatszámítás, esetleg a banki ajánlatkérési szituáció eljátszása.	Kamatszámítási feladatlap, számológép, tábla és kréta vagy filc.	Tanári tevékenység: Megoldás felírása a táblára.
4. feladat: Összegzés – mit tanultunk ma?					
10'	Csoportonként 5 kulcsfogalom gyűjtése az óráról, majd az activity valamelyik módszerével ezek némelyikét kitaláltatni a többi csoporttal.	Csoportmunka.	Kulcsfogalmak gyűjtése, activity (rajz, elműtő-gatás vagy körülírás).	Kulcsfogalmak felírásához papírok.	Tanári tevékenység: Fogalmak kiválasztása, játék vezetése.

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem berendezése: csoportmunkára alkalmas asztalok, mögöttük székekkel. (3-5 tanuló együttes munkájához legyen alkalmas a környezet!) A tanulók az óra kezdetén már csoportokban üljenek!

(Lehetnek spontán, vagy a tanár által előre kialakított csoportok is.) Egy asztal legyen elkülönítve a pénzügyi önkéntesnek (vagy más segítőnek, ha részt vesz az órán), ezen legyen egy jól látható BANK felirat!

Eszközök az asztalokon: papír, íróeszközök, számológépek.

A táblán legyen egy előkészített (az 1. feladathoz szükséges) táblázat, egyelőre felírás nélkül!

Szükséges kellékek:

- Az 1. feladathoz (Mit lehet csinálni egy bankban?) csoportonként egy táblázat. (Erre csak akkor van szükség, ha úgy gondoljuk, hogy a tanulók nem tudnak maguktól banki tevékenységeket gyűjteni.)
- A 3. feladathoz (Játsszunk bankot! – kamatszámítás) tanulónként 1 db feladatlap.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PÉNZ7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a takarékoság és pénzügyi tervezés témában órákat.

Ráhangolódást segítő, felvezető videóüzenet megtekintésével is kezdhethetjük az órát:

<https://www.penziranytu.hu/2022penz7>

A tanórán pénzügyi önkéntes részvétele javasolt, de önálló tanári óravezetéssel is megtartható. Ha részt vesz az órán, bemutatjuk az önkéntest, majd átadjuk a szót, ő pedig röviden mesél pár gondolatot magáról és a munkájáról.

Tanári közlés: A mai órán „bankosat” játszunk, a banki tevékenységekkel, elsősorban a megtakarításokkal, betétekkel és a tervezés szükségességével ismerkedünk.

1. FELADAT: MIT LEHET CSINÁLNI EGY BANKBAN? - Tervezett időkeret: 8-10 perc

1. A csoportok három perc alatt gyűjtsenek össze minél több tevékenységet, amit egy bankban tenni lehet! Miért keresik fel az emberek, a családok a bankot? Ezeket írják fel az asztalon található papírra!

IKT tipp a feladathoz:

A diákok a gyűjtésüket egy online faliújságra is kiírhatják a *jamboard* alkalmazás segítségével.

Tanári bejelentkezés, faliújság létrehozása:

<https://jamboard.google.com/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

2. Ezután a csoportok felváltva mondanak egy-egy tevékenységet, amelyet az emberek bankban végezhetnek. A pénzügyi önkéntes vezetheti a beszélgetést. A tanár az egyes tevékenységeket szakszerűen írja a táblára az alábbi csoportosítás szerint: (A csoportosítás megnevezését csak a gyerekek gyűjtőmunkájának befejezése után, a felolvasott tevékenységek alapján írja fel a táblára!)

BETÉTGYŰJTÉS	HITELEZÉS	BANKSZÁMLA, BANKKÁRTYA- MŰVELETEK	ÉRTÉKPAPÍR- FORGALMAZÁS	EGYÉB BANKI TEVÉKENYSÉG
Lekötjük a pénzünket... időre.	Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk.	Számlát nyitunk.	Értékpapírt veszünk.	Külföldi úthoz valutát váltunk.
Felvesszük a megtakarítást.	Autóvásárláshoz hitelt igénylünk.	Bankkártyát igénylünk.	Értékpapírt eladunk.	Visszaváltjuk a megmaradt valutát.
	Vállalkozások hitelt igényelnek.	Felvesszünk pénzt a számlánkról.		
	Befizetjük a hitel törlesztőrészletét.	Átutalásokat bonyolítunk.		

Ha olyan további ötletük (pl.: biztosítás kötése, pénzügyi tanácsadás) lenne a gyerekeknek, ami nem sorolható be a fentiekbe, akkor csináljunk egy „Egyéb” kategóriát!

Közben a gyerekek figyelnek, hogy kerüljük az azonos tevékenység felolvasását.

Tapsoljuk meg a legtöbb tevékenységet író csoportot!

Ha kevés ötlet születik, akkor kérdezzünk:

- Hogyan fizethetjük ki a bank segítségével a gázszámlát?
- Mire van szükségünk, ha külföldre utazunk?
- Hogyan tudjuk kényelmesen, biztonságosan kezelni a pénzünket?
- Ki hallott értékpapírokról? Hol lehet vásárolni?
- Hogyan fizetnek a vállalkozások egymásnak?
- Mi van, ha egy vállalkozásnak nincs elég pénze egy fejlesztéshez vagy egy családnak a lakás (autó, mosógép...) megvásárlásához?

FONTOS: Ha a tanár/önkéntes úgy gondolja, hogy a gyerekek nem fogják tudni maguktól megfogalmazni, hogy milyen tevékenységeket lehet a bankban végezni, akkor használják kiindulásként a mellékként kapott táblázatot! A csoportok végezzék el a banki tevékenységek kiválasztását, majd az osztály közös egyeztetésével a táblán rendszerezze – a fentiek szerint – a banki tevékenységeket!

IKT tipp a feladathoz:

A diákok gyűjtését az online faliújságon csoportba is lehet rendezni és a csoportoknak címet lehet adni a *jamboard* alkalmazás segítségével a táblázat alapján..

Tanári bejelentkezés, faliújság létrehozása:

<https://jamboard.google.com/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

2. FELADAT: MI CÉLBŐL TAKARÉKOSKODUNK ÉS HONNAN LESZ A (BANKBA TEHETŐ) MEGTAKARÍTÁS? - Tervezett időkeret: 8–10 perc

Feladat: Az előző óra (órák) tapasztalataiból, vagy ha ilyen nem volt, a saját tapasztalatukból is kiindulva a csoportok egyik felének az a feladata, hogy gondolják végig, miért van szüksége a családoknak megtakarításokra. Írják le ötleteiket!

A csoportok másik felének az a feladata, hogy gyűjtsék össze, hogyan keletkezhet megtakarítása egy családnak! Írják össze az ötleteket egy papírra!

A feladat ellenőrzése: A tanár vagy a pénzügyi önkéntes rámutat egy csoportra, amelyik a családi szükségleteket, célokat gyűjtötte. Ezután megkérdezi, a másik csoportot, kinek van javaslata, hogyan lehet megtakarítással elérni a célt. (Minden csoportra legalább egyszer kerüljön sor!) Közben hangozzon el, hogy ez a pénzügyi tervezés lényege: tisztában vagyunk a terveinkkel, a bevételeinkkel és a kiadásainkkal, így tudunk célokat megvalósítani!

Lehetséges megoldások (ezeken kívül is születhetnek jó ötletek):

Miért van szükség megtakarításokra?

Válasz: váratlan kiadásokra (például elromlik a hűtő, hirtelen kinövi a gyerek a télikabátot, ...), nyaralásra, táborozásra, nyelvtanfolyamra, biciklire, műszaki cikkekre, ...

Hogyan keletkezhet megtakarítás?

Válasz: takarékoskodásból, az eddigi szokásos vásárlások csökkentéséből (Ezt lehet konkrét példákkal is mondani, pl.: többet járni biciklivel autó helyett stb.), örökségből, ajándékként, magasabb fizetéssel járó új munkahely vagy beosztás következtében, másodállásból, diákmunka vállalásával 15 éves kortól, nyereményből, ...

A táblára írjunk fel egy jó példát:

Terv:

pl.: nyaralás

Eszköz:

pl.: Havonta megtakarítunk, félreteszünk (pl.: 15 000 Ft). /Apu jutalmat kapott, amit nem költünk el.

Átvezető kérdés:

- Miért érdemes a bankba tenni a pénzünket?
- Válasz: biztonságos, kamatot is ad, ha egy darabig nem használjuk a pénzt. (Egyéb banki szolgáltatások igénybe vételét is lehetővé teszi.)

3. FELADAT: JÁTSSZUNK BANKOT! – KAMATSZÁMÍTÁS - Tervezett időkeret: 15 perc

Ha gyorsan haladt az osztály a bevezető feladatokkal, akkor el lehet játszani az alábbi leírás szerint a banki tanácsadó felkeresését. Ha már kevés az idő, akkor térjünk rá rögtön a kamatszámítási feladat ellenőrzésére vagy megbeszélésére.

Feladat: Minden csoport családdá alakul, és megkapja az alábbi szituációt, majd kamatszámítás alapján megpróbálja kiválasztani a kedvezőbb ajánlatot. Utána, ha az idő engedi, az egyik önként vállalkozó család (az egész vagy egy-két képviselője) „felkeresi a bankot” (a pénzügyi önkéntest vagy más segítőt egy külön, BANK táblát tartalmazó asztalnál), és eljátssza a szituációt, mely szerint a család, iménti döntésének megfelelően, megegyezik a bankkal valamelyik ajánlat elfogadásáról.

2022. március 7-ét írunk. A család eldöntötte, hogy 2024. május 10-én, 70. születésnapja alkalmából meglepi a távol élő nagymamát egy gyógyfürdőzéssel egybekötött hosszú hétvégével. Úgy számolják, hogy ha a meglévő 100 000 Ft-ot befektetik 2022. április 1-én a bankba, akkor 2 év múlva (2024. március 31-én) elegendő pénzük lesz ehhez.

Kamatszámítás segítségével számoljátok ki, hogy az alábbi banki ajánlatok közül szerintetek melyiket érdemes választani! (Azt érdemes választani, amelyik két év múlva többet ér, hiszen akkor jobb üdülést tudtok a nagymama születésnapjára befizetni.)

1. „Hamar fizet” betét:

Évi 3% fix kamatot fizet, kamatos kamatozású. Mennyi pénzünk lesz 2024. március 31-én, ha ezt választjuk?

2. „Hosszú távra” betét:

Kétéves a futamideje, azaz csak lejáratkor fizet, de akkor az elhelyezett betét 6%-át. Mennyi pénzünk lesz 2024. március 31-én, ha ezt választjuk?

Döntés utáni feladat lehetőség vállalkozó kedvének: Menjetek a BANK-ba, és helyezzétek el a 100 000 Ft-ot a választott betétben! Közben érdeklődjétek, hogy van-e esetleg még jobb ajánlat; illetve ellenőriztétek a banki munkatárs segítségével, hogy jól választottatok-e!

A szituáció megjelenítése a köszönéstől a kölcsönös bemutatkozáson keresztül egészen a bankos ajánlatának elfogadásáig tart.

Tisztázandó kérdések, illetve tevékenységek a szituációs játék során:

- Mekkora a megtakarítás értéke?
- A pénzügyi önkéntes bemutatja (levezeti a család képviselőinek), hogyan számítjuk ki a megtakarítás kamatát. (Ezzel ellenőrizhetik a csoportok a megoldást.)
- Közben a megoldást a tanár fel is írhatja a táblára.
- Vajon miért lett több a kétszer évi 3%, mint a 6%? (Válasz: a kamatos kamat miatt.)

4. FELADAT: ÖSSZEGZÉS – MIT TANULTUNK MA? - Tervezett időkeret: 10 perc

A csoportok 2 perc alatt írják le azt az 5 kulcsfogalmat, ami szerintük a legjobban megragadja a mai óra tanulságait, lényegét! Ezeket vigyék oda a pénzügyi önkénteshez vagy a tanárhoz, aki kiválaszt 3-5 jellemzőt, és egy-egy önként vállalkozó diák az activity bármely módszerével (mutogatás, rajz, körülírás) próbálja kitaláltatni a többiekkel! A jó előadásért és a megfejtésért esetleg kisebb ajándék (matrica, szel csoki, a tanárnál szokásos kisötös ...) adható motiválásként.

Ha nincs elegendő idő (vagy vállalkozó) a játékra, akkor a következő kérdéseket tegyük fel zárásként:

- Miért fontos takarékoskodni?
- Miben segíthet a pénzügyi tervezés?
- Miért érdemes a pénzt bankban elhelyezni?
- Mit kell átgondolni a megtakarítás banki elhelyezése előtt?

A pénzügyi önkéntes és a tanár pár szóval dicsérje és köszönje meg az osztály aktivitását! A tanár köszönje meg az önkéntes munkáját (ha részt vett az órán), és köszönjön el a gyerekek nevében is!

TIPP1: IKT tipp a feladathoz:

A tanóra végén egy *kahoot* kvíz segítségével tesztelhetjük tudásukat az órán elhangzó információkat érintően.

Tanári bejelentkezés, kvíz létrehozása:
<https://create.kahoot.it/auth/login>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott kód segítségével a következő oldalon, vagy az applikációban:
<https://kahoot.it/>

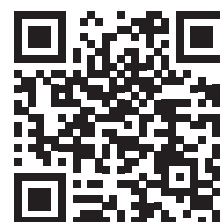
TIPP2:

A tanóra végén egy online keresztrejtvény segítségével tesztelhetjük tudásukat az órán elhangzó információkat érintően. A keresztrejtvény egyes megfejtései lennének a kulcsfogalmak, amiket az óra végén elhelyezhetnek egy *padlet* faliújság oldalon.

Tanári bejelentkezés, szavazás létrehozása:
<https://learningapps.org/login.php>
Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

Tanári bejelentkezés, faliújság létrehozása:
<https://hu.padlet.com/dashboard>

1. FELADAT: BANKI VAGY NEM BANKI TEVÉKENYSÉG?

Válogassátok ki, melyek a bankban végezhető tevékenységek az alábbiak közül! A banki tevékenységek mezőit jelöljétek meg, a többitől állapítsátok meg, hogy hol lehet végezni!

Számlát nyitunk	Pénzügyi tanácsadást kérünk	Sárga csekket (például villanyszámlát) fizetünk be
Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Feladunk egy csomagot vagy levelet	Visszaváltjuk (a külföldi útról) megmaradt valutát
Sorsjegyet vásárlunk	Lekötjük a pénzünket ... időre	Felveszünk pénzt a számlánkról
Átutalást bonyolítunk	Bankkártyát igénylünk	Értékpapírt veszünk
Értékpapírt eladunk	Külföldi úthoz valutát váltunk	Felvesszük a megtakarítást
Autóvásárláshoz hitelt igénylünk	Vállalkozások hitelt igényelnek	Befizetjük a hitel törlesztőrészletet

3. FELADAT: JÁTSSZUNK BANKOT! – KAMATSZÁMÍTÁS

2022. március 7-ét írunk. A család eldöntötte, hogy 2024. május 10-én, 70. születésnapja alkalmából meglepik a távol élő nagymamát egy gyógyfürdőzéssel egybekötött hosszú hétvégével. Úgy számolják, hogy ha sikerül most 100 000 Ft-ot félretenniük és 2022. április 1-én betenni a bankba, akkor 2 év múlva (2024. március 31-én) elegendő pénzük lesz ehhez.

Kamatszámítás segítségével számoljátok ki, hogy az alábbi banki ajánlatok közül szerintetek melyiket érdemes választani! (Azt érdemes választani, amelyik két év múlva többet ér, hiszen akkor jobb üdülést tudtok a nagymama születésnapjára befizetni.)

1) „HAMAR FIZET” BETÉT:

Évi 3% fix kamatot fizet, kamatos kamatozású.

Mennyi pénzünk lesz 2024. március 31-én, ha ezt választjuk?

2) „HOSSZÚ TÁVRA” BETÉT:

Kétéves a futamideje, azaz csak lejáratkor fizet, de akkor az elhelyezett betét 6%-át.

Mennyi pénzünk lesz 2024. március 31-én, ha ezt választjuk?

Döntés utáni feladat lehetőség vállalkozó kedvűeknek:

Menjete a BANK-ba, és helyezzétek el a 100 000 Ft-ot a választott betétben! Közben érdeklődjétek, hogy van-e esetleg jobb ajánlat; illetve ellenőrizzétek a banki munkatárs segítségével, hogy jól választottatok-e!

1. FELADAT: BANKI VAGY NEM BANKI TEVÉKENYSÉG?

(Ha úgy gondoljuk, hogy a tanulók maguktól nem tudnak banki tevékenységeket sorolni, akkor használjuk ezt a feladatot.)

Színes háttérrel a banki tevékenységek:

Számlát nyitunk	Pénzügyi tanácsadást kérünk	Sárga csekket (például villanyszámlát) fizetünk be
Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Feladunk egy csomagot vagy levelet	Visszaváltjuk (a külföldi útról) megmaradt valutát
Sorsjegyet vásárlunk	Lekötjük a pénzünket ... időre	Felveszünk pénzt a számlánkról
Átutalást bonyolítunk	Bankkártyát igénylünk	Értékpapírt veszünk
Értékpapírt eladunk	Külföldi úthoz valutát váltunk	Felvesszük a megtakarítást
Autóvásárláshoz hitelt igénylünk	Vállalkozások hitelt igényelnek	Befizetjük a hitel törlesztőrészletet

A többi tevékenység többnyire a postán végezhető.

3. FELADAT: JÁTSSZUNK BANKOT! – KAMATSZÁMÍTÁS

1) „HAMAR FIZET” BETÉT:

Évi 3% fix kamatot fizet, kamatos kamatozású.

Mennyi pénzünk lesz 2024. március 31-én, ha ezt választjuk?

1. év vége: $100\,000 \text{ Ft} \times 1,03 = 103\,000 \text{ Ft}$

2. év vége: $103\,000 \text{ Ft} \times 1,03 = 106\,090 \text{ Ft}$

(vagy: $100\,000 \text{ Ft} \times 1,032 = 106\,090 \text{ Ft}$)

2) „HOSSZÚ TÁVRA” BETÉT:

Kétéves a futamideje, azaz csak lejáratkor fizet, de akkor az elhelyezett betét 6%-át.

Mennyi pénzünk lesz 2024. március 31-én, ha ezt választjuk?

2. év vége: $100\,000 \text{ Ft} \times 1,06 = 106\,000 \text{ Ft}$

PÉNZ7

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a PÉNZ7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez! Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a PÉNZ7 pénzügyi programsorozatának szervezői:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

PÉNZIRÁNYTŰ

PÉNZÜGYI HŐSKÉPZŐ

Pénzügyi oktató
mobilapplikáció a
„Küldetések a pénz
világában” tankönyv
tartalmi és képi világával

